Gerson, Johannes; Geiler von Kaysersberg, Johannes [Editor]; Schott, Petrus [Editor]: (Pars 1): Opera
[Straßburg: Johannes Grüninger], 10. Sept. 1488 Seite 355

I b Ereticorum
sermo sicut cancer serpit.
ait ap̄l'us. Canceris autem
morbida tabes / nisi caute/
rio celeri forti q₃ colat / cre/
scit assidue sua contagio nõ aliter heretica
pestis que dũ se vult fouere fit egrior / dũ de
fensorem querit ille / mittit verbum in rete
pedes suos et in maculis eius ambulat / se
non euoluẽs sed inuoluens ac põdere suo
de errore in errorem means. Verũ quippe
est illud ph̄icũ vno incõueniẽti dato multa
sequũtur. p̄sertim dum error est in p̄ncipijs
qui puus crescit in p̄limos / et fit velut vna
cathena tenebrarũ qua colligant' heretici.
Aiaduertere siquidẽ est q̄₃tas hoc vnũ icõ/
ueniens qd̄ est iustificatio mortis iniuste /
quales et q̄t probnefas peperit ⁊ effuderit
errorũ tenebras / hereses blasphemias ⁊ in
sanias falsas. ita vt iã sedeat heresis velut
autorisata in cathedra pestilentie puãgãs
corpus ecclesie / neq₃ videtur remedij locus
nisi p censuram iudicialem sacri cõcilij pu
trida labes cũ omni celeritate cauterisetur
neq₃ audiatur malesuada dissimulatio sua
lactatrix ⁊ fautrix que spẽm discretiõis aut
pietatis ĩ summa desipientia / ⁊ impietate
mẽtitur. ¶ Enumerabimus ergo nonnul
los errorũ ramos ab hac vna mortis radice
pdeũtes / iungendo quosdam alios / in gre
mio constañ. huius concilij positos vel in
p̄pria forma vel in audientiũ intelligentia /
vel in cõsequentia necessaria ⁊ certa / quate
nus euitetur error cognitus qt̃ũs insuper
pastoralis sollicitudo puidere vigilantius
animetur. ¶ Q₃ ph̄icalia ⁊ moralia nõ sũt
de fide neq₃ spectant ad iudiciũ fidei ¶ Q₃
hereses nõ p̄nt aut debent cõdemnari / nisi
simul euocentur ⁊ damnẽtur errantes.
Q₃ ad ep̄os nullo mõ spectat heresum dã/
natio q̄m maiores omnes cause q̄ sunt fidei
sunt ad sedem ap̄licam referende. ¶ Q₃ ni
hil est iudicialiter fidei condemnandũ nisi
cõtra fidei articulos in simbolo positos q̄/
niam soli tales articuli p̄prie spectant ad fi
k dem. ¶ Q₃ implicat eandem p̄põem eẽ eui
denter ⁊ fide credendam et asserens oppo/
situm est hereticus. ¶ Q₃ nullus habitus
fidei acquiritur p verbum christi / sed a so /
lo deo infunditur / et asserens oppositum ẽ
hereticus. ¶ Q₃ allegans iudicialia vete/
ris legis / est eo ip̄o hereticus / Exemplũ de
ista si quis p industriam occiderit primũ
suum aut p insidias ab altari meo euelles
eum vt moriatur. ¶ Q₃ demonstrata vna
p̄põne affirmatiua vl'i vel vl'r posita hec cõ
sequentia est irridenda a logicis et erronea
particularis negatiua que opponitur huic
vniuersali affirmatiue ẽ vera / ergo hec vni
uersalis est falsa. ¶ Q₃ nulla p̄positio que
potest ad aliquem sensum verum trahi vel
apponi etiam de vi logice vel grammatice
debet condemnari maxime iudicio fidei.
¶ Q₃ iste non sunt condemnande / popu/
lares possunt ad arbitrium suum corrigere
supiores suos. Temporales dñi p̄nt aufer
re bona ecclesiasticorũ habitualit' delinquẽ/
tium. Ratio q₂ deus potest cõcedere predi
ctis talem potestatem. ¶ Q₃ nullus alliga
tur virtute iuramenti p̄stiti / nisi ad illd̄ dũ
taxat ad quod tunc aduertebat / actualiter
se volens obligare. ¶ Q₃ iste terminus p̄/
iudicium est analogus ad p̄iudicium anie
quod est peccatum / et ad p̄iudicium corpo
ris seu temporale detrimentum / ideo con /
cedãda est ista simpliciter ⁊ catholice / Iu /
ramentum quomõcunq₃ factum si vergat
in p̄iudicium iurantis vxoris sue / vel libe
rorũ / non est tenendum ¶ Q₃ sensus gram
maticalis vel logicalis est sensus litteralis
sacre scripture. et ideo sepe falsus. ¶ Q₃ de
monstratis aliquibus assertionib₉ q̄s Io.
theologus tenetur explicita fide credere fal
sas esse et contra sacram scripturam si di /
cat idem Iohan. q' etiã angelo de celo non
crederet si diceret eas esse veras / hoc ẽ blas/
phema ⁊ luciferiana supbia. ¶ Qd̄ demõ/ l
stratis aliquibus assertionibus q̄s Marti
nus theologus ⁊ p̄latus / tenetur explicita
fide credere falsas esse / et cõtra sacram scri/
pturam / excusatur ab errore vel heresi vl' p
tinacia p p̄testationes conditionatas dicẽ
do vel scribendo q' vult stare iudicio cõci/
lij generalis q̄₃tumcunq₃ defendat interim
q' ille sunt p̄babiles ⁊ forsitan vere / Indu
cens ad hoc alios et se opponens ne dam/
nentur. ¶ Qd̄ assertiones eo ip̄o reddunt'
p̄babiles neq₃ iudicio fidei veniunt repro
bande / si habuerint doctores deliberantes
p vtraq₃ parte. ¶ Qd̄ p̄positio habens du/
os sensus vnum verum ⁊ alium falsum nul
lo modo debet iudicio fidei reprobari / etiã
si fuerit scandalosa vel piarum aurium of/
fensiua vel ad errorem inductiua. ¶ Qd̄
assertiones posite p vnum doctorẽ ĩ theo/

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-407-ii/0355
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG